

(1)

Modernisation of agriculture (কৃষিৰ আধুনিকীকৰণ) :-

কৃষিৰ আধুনিকীকৰণ হ'ল এক শৰম্মাৰাগত-কৃষি পদ্ধতিৰ প্ৰযুক্তি-কৌশল ব্যৱহৃত আধুনিক কৃষি পদ্ধতিতলৈ ~~অপগ্ৰহণ~~ কৰা এক প্ৰক্ৰিয়া, ~~অৰ্থাৎ~~, কৃষিৰ আধুনিকীকৰণ বুলিলে কৃষিও উন্নত, আধুনিক প্ৰযুক্তি-বিদ্যা প্ৰয়োগ কৰাও বুজা যায়। কৃষিৰ আধুনিকীকৰণৰ প্ৰধান দিক্কাৰণ হ'ল —

- 1) কৃষিত নতুন আৰু আধুনিক মনু-পাতি-মা-মঁকুলিৰ ব্যৱহাৰ।
- 2) উচ্চ উৎপাদনক্ষম বীজৰ ব্যৱহাৰ,
- 3) ^{লক্ষ্য} উলমি শূন ব্যৱস্থা,
- 4) ৰাসায়নিক-মাৰৰ ব্যৱহাৰ-
- 5) সাহায্যীয়া-অঞ্চল, বান অধু্যমিত-আৰু মৰাং চিড়ীও অঞ্চলও কৃষিৰ উন্নীকৰণ।
- 6) তৈৰিক কৃষি-পদ্ধতি-
- 7) কৃষি বচাব ব্যৱস্থা,
- 8) কৃষি গৱেষণা-আদি।

কৃষি উৎপাদন বৃদ্ধি কাৰিবলৈ কৃষিৰ আধুনিকীকৰণ অতি প্ৰয়োজনীয়। কিন্তু অসমত কৃষিৰ আধুনিকীকৰণৰ বিকাশৰ হাৰ লোহেমীয়া -।

Causes of the slow pace of Modernisation of agriculture in Assam:-

অসমত কৃষিৰ আধুনিকীকৰণ (মডাৰ্নীয়া হোৱাৰ কাৰণসমূহ) হৈল —

- ১) সৰ্বাঙ্গত জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থাৰ অভাৱ,
- ২) কৃষিক্ষেত্ৰৰ আকাৰ নিম্ন।
- ৩) বাসামানিক দ্ৰাৱৰ ব্যৱহাৰ পৰ্যাপ্ত নহয়।
- ৪) উচ্চ উৎপাদনক্ষম বীজৰ অভাৱ তথা ইয়াৰ সীমিত ব্যৱহাৰ।
- ৫) সীমিত প্ৰাণৰ যোগান।
- ৬) - আকৃতিক কাৰক যেনে, জলসৰাণী, গৰামহনীয়া, কীট-পতংগ, অপতৃণ আদিৰ আক্ৰমণ আৰু ইত্যাদিৰ কাৰণে অসমত কৃষিৰ আধুনিকীকৰণৰ গতি- (মডাৰ্নীয়া -)।
- ৭) অসমত কৃষি গৱেষণা আৰু কাৰ্যমুহূৰ্ত ইয়াৰ সফলতাৰ মাত্ৰ তেনেই বৰণ্য।

উপৰত উল্লেখিত কাৰণসমূহৰ - কাৰেই অসমত কৃষিৰ আধুনিকীকৰণ- গতি- মডাৰ্নীয়া কৰিব -

(2)

Q. Explain the Steps taken by the Govt. for modernisation of agriculture in Assam.

Ans. ~~The~~ ~~steps~~ taken by the Govt. for

অসমত কৃষিৰ আধুনিকীকৰণৰ বাবে চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰা বিভিন্ন ব্যৱস্থা বা পদক্ষেপৰ বিষয়ে তলত আলোচনা কৰা হ'ল —

1) নতুন কৃষি কৌশল বা স্টেটেজ বিস্তাৰণ সূচনা! —

নতুন কৃষি কৌশল বা স্টেটেজ বিস্তাৰণ সূচনা অসমত কিছু পালমটিক হোৱা দেখা গৈছে। শেহতীয়াকৈ ৰাজ্যৰ কৃষি বিভাগে কৃষি উন্নয়নৰ বাবে Demonstration and Extension Programme কাৰ্যসূচী আৰম্ভ কৰিছে। তাৰ লগে লগে এক উৎপাদন সূচনা কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰা হ'ল আৰু অধিক পোতা দেখা গৈছে। কিন্তু সেই অনুপাতে জস্যৰ উৎপাদন মোৰা দুটা দশকত একেই আছে। বৰ্তমান কৃষি আধুনিকীকৰণৰ বাবে নতুন প্ৰচেষ্টা

হাত লোৱা দেখা গৈছে। স্বাৰ্থ চৰকাৰে World Bank আৰু NABARD ৰ সহযোগত কৃষি আধুনিকীকৰণৰ বাবে বিভিন্ন আঁচনি গ্ৰহণ কৰিছে।

২) Assam Rural Infrastructure and Agricultural Services Project (ARIASP) :-

World Bank -এ -সাহায্য প্ৰদান কৰা ARIASP আঁচনিখন ১৯৯৫ চনৰ ৩১ আগষ্টত আৰম্ভ কৰা হয়। এই আঁচনিয়ে কৃষিৰ ওপৰিও PWD, পশুপালন, মীনপালন, জলসিঞ্চন, বাজাৰ আদিয়ে সন্মতি লৈছে। এই আঁচনিৰ অধীনত প্ৰায় ৩০০ কিলোমিটাৰ দূৰত্বত পথৰ নিৰ্মাণ কৰা হৈছে। তদুপৰি এই আঁচনিৰ অধীনত নিম্ন বয়সত কৃষিৰ সা-সঁজুলি যোগান বৰাৰো ব্যৱস্থা আছে। ইয়াৰ অধীনত ক্ষুদ্ৰ জলসিঞ্চন আঁচনিও আৰম্ভ কৰা হৈছে।

৩) Kishan Credit Card (KCC) :-

১৯৯৪ চনত লোৱাৰত KCC নামৰ এমনি আঁচনি গ্ৰহণ কৰা হয়। এই আঁচনিৰ মূল উদ্দেশ্যই আছিল

(4)

কৃষকসকলক সময়মতে হস্তকালীন ঋণ
মোজানৰ বাবে। এই আঁচনিৰ অধীনত
২০০১ চনৰ ডিচেম্বৰলৈকে অসমত
৭৩৪৪ ঋণ কাৰ্ড প্ৰদান কৰা হৈছে
আৰু ১,৩৭৭ লাখ টকাৰ ঋণ
সকলকলৈ দিয়া হৈছে।

৪) Shallow Tube - Well (STW) আঁচনি

আৰু সমৃদ্ধ কৃষক মোজনা :-

ৰাজ্য কৃষি বিভাগৰ STW আঁচনিৰ
সমৃদ্ধ কৃষক মোজনাৰ অধীনত
১৯৭৭ - ২০০০ চনত আৰম্ভ কৰা হয়।
এই আঁচনিৰ অধীনত NABARD ৰ ঋণ
উপযোগে ঋণায়ন কৰি অহা
হৈছে। চৰকাৰে সমৃদ্ধ কৃষক
মোজনাৰ অধীনত ৩০,০০০ Shallow
-Tube -well স্থাপন কৰিবলৈ সমৰ্থ
হৈছিল।

৫) ৰাষ্ট্ৰীয় কৃষি বীমা মোজনা :-

১৯৭৭ - ২০০০ চনত ৰাষ্ট্ৰীয় কৃষি
বীমা মোজনা আৰম্ভ কৰা হৈছিল।
ইয়াৰ মূল উদ্দেশ্য হৈছে বিভিন্ন
প্ৰাকৃতিক দুৰ্ভোগেৰে, বাতৰী,
শিলাবৃষ্টি, বনুহা, জলবায়ুৰ বেমাৰ,
জল সঞ্চয় বতৰ আদিত জল
অভাৱ হোৱা কৃষকসকলক
সমৰ্থন প্ৰদান কৰা।

6) কৃষি নীতি ২০০৪ :-

অসম চৰকাৰে ২০০৪ চনত

সেই স্মাৰ্ত পোনপ্ৰথম বাৰৰ বাবে
 এখন কৃষি নীতি গ্ৰহণ কৰে।
 এই নীতিৰ মূল লক্ষ্য আছিল কৃষক
 সকলৰ বিভিন্ন সমস্যা যেনে
 ঔষুও বজাৰ ব্যৱস্থা অৰ্থাৎ
 মজুত গৃহৰ অৰ্থাৎ, মধ্যশ্ৰেণীৰ
 উৎপাদিত আদি দূৰ কৰি কৃষি
 আৰু উদ্যান ক্ষমতা উৎপাদনক্ষমতা
 বৃদ্ধি কৰা, ঔষুও জনমিষ্টৰ
 ব্যৱস্থা কৰি ক্ষমতা প্ৰয়োগৰ
 প্ৰৱণতা বৃদ্ধি কৰা, কৃষিত আধুনিক
 প্ৰযুক্তি কৌশলৰ ব্যৱহাৰ কৰা
 আন্তঃগাঁথনি আৰু বিপন্ন ব্যৱস্থা
 নৈৱত কৰা, বিভিন্ন ক্ষমতা উৎপাদন
 কৰা আদি।

এই নীতিৰ অধীনত বানপানী
 প্ৰৱণতা থকা অঞ্চলত ২৬ টা
 প্ৰামাণ্য উদ্যোগৰ নিৰ্মাণ কৰা হৈছিল।
 ইয়াৰোপৰি এই নীতিৰ
 অধীনত ৰাজ্য চৰকাৰে প্ৰত্যেক বছৰে
 উচ্চ শৰণ সাহায্যৰে ২০০০ টেক্টৰ
 প্ৰদান কৰাৰ পাৰিকল্পনা হাতত
 লৈছিল। লগতে পাৰায়ত আৰু

শ্রোমোন্নয়ন বিভাগে আত্মসম্মতক-
গোটসমূহৰ উৎসাহিত কামগ্ৰী বিকীৰ
বাবে জিলা আৰু মহকুমা সমূহত আধুনিক
বস্ত্ৰ গৃহ নিৰ্মাণৰো ব্যৱস্থা গ্ৰহণ
কৰিছিল ।

৭) ৰাষ্ট্ৰীয় কৃষি বিকাশ যোজনা :-

ৰাষ্ট্ৰীয় কৃষি বিকাশ যোজনা
আঁচনিখন ২০০৭ চনৰ আগষ্টত একাদশ
পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাৰ এটা অংক হিচাপে
আৰম্ভ কৰা হয় । এই আঁচনিৰ
ভিত্তিতে কৃষি আৰু ইয়াৰ আনুষংগিক
শাখাৰ উন্নয়নৰ ভিত্তিতে কৃষিক্ষেত্ৰৰ
বাৰ্ষিক বিকাশৰ হাৰ ৭% কৰাৰ
লক্ষ্য নিৰ্ধাৰণ কৰা হৈছিল ।

৪) প্ৰধানমন্ত্ৰী কাম্য বীমা যোজনা
(Pradhan Mantri Kalyan Bima
Yojana) :-

প্ৰধানমন্ত্ৰী কাম্য বীমা যোজনা
২০১৬ চনৰ ১৩ ফেব্ৰুৱাৰীত -প্ৰধানমন্ত্ৰী
বাৰ্ষিক মোডীয়ে আৰম্ভ কৰে । ইয়াৰ
উদ্দেশ্য হ'ল -এই আঁচনিত উল্লেখিত
কাম্য সমূহৰ প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগৰ
ফলত ক্ষতি হ'লে কৃষকসকলক আয়
বীমা আৰু বিত্তীয় সহায় আগবঢ়োৱা
কৃষকসকলক আয় সুস্থিৰ কৰা আধুনিক
বিত্তনসম্মত কৃষি পদ্ধতি গ্ৰহণ কৰিবলৈ
উৎসাহ উৎসাহ ~~ক~~ প্ৰদান কৰা , কৃষিক্ষেত্ৰ
সম্পূৰ্ণ এখনৰ সোণান ধৰা ইত্যাদি ।

Modernisation of Agriculture :-

Modernisation of agriculture is a process of transforming agriculture from traditional or conventional labour based agriculture to technology based agriculture. The main aspects of modernisation of agriculture are —

- 1) Use of new and modern techniques of production.
- 2) Use of ~~an~~ adequate quantity of fertilizer.
- 3) Adequate irrigation facility.
- 4) Adoption of scientific rotation of crops.
- 5) Use of high yielding varieties of seeds.
- 6) Careful crop planning.
- 7) Agricultural research.
Marketing facilities. etc.
- 8) Modernisation of agriculture is essential for increasing agriculture production.

But a modernisation of agriculture in Assam is progressing at a slow pace.

Causes of ^{the} slow pace of modernisation of agriculture in Assam :

There are certain major obstacles or causes responsible for the slow pace of modernisation of agriculture in Assam. These are —

- 1) Lack of adequate irrigation facilities is one of the major obstacles in the path of modernisation of agriculture in Assam.
- 2) Small size of agricultural holding is another obstacle in the path of modernisation of agriculture in Assam.
- 3) Insufficient use of fertilizer is another causes of slow pace of modernisation of agriculture in Assam.
- 4) Lack of high yielding variety of seeds and its limited use is one of the important obstacles in the path of modernisation of agriculture in Assam.
- 5) Lack of adequate finance is another obstacles.

6) Natural factors like flood and erosion problem, attack by pest or insects are also responsible for lack of modernisation of agriculture in Assam.

7) Lack of adequate agriculture research is another cause of slow pace of modernisation ~~of~~ of agriculture in Assam.

8) Lack of motivation on the part of farmers and educated youths is another important obstacles on the path of modernisation of agriculture.

(1)

Q. Explain the steps taken by the Govt. for modernisation of agriculture in Assam.

Ans. The steps or measures taken by the government for modernisation of agriculture in Assam are as follows —

1) Adoption of New Agricultural Strategy
— Green Revolution in Assam:

Assam is quite late in adopting new agricultural strategy for the modernisation of its agricultural sector as well as green revolution in the state. In recent years, the Dept. of Agriculture of the state has introduced Demonstration Programme and Area Extension Programme for the development of agriculture. With the growing use of high yielding variety of paddy, the area under HYV Paddy in Assam started to rise gradually. But production of foodgrains remained

(2)

almost same during last 2 decades.

2) Assam Rural Infrastructure and Agricultural Services Project (ARIASP):-

The World Bank Assi assisted scheme ARIASP was started in August 31, 1995. This scheme covers other departments like PWD, animal husbandry, and Veterinary, fisheries irrigation and revenue besides agriculture. Further, the scheme has a provision to distribute low cost ~~for~~ farm machineries in the farm sector so as to help mechanisation. Minor irrigation scheme is also taken under this programme.

3) Kishan Credit Card (KCC):-

For expanding the base of rural credit for the benefit of farmers in India, the KCC programme was launched by the ~~the~~ NDA government in 1998. Regarding the issue of KCC to the farmers,

(3)

7388 cards were issued in Assam as on 31st December 2001 with sanctioned loan of Rs 1,379 lakh. ^{with} This scheme, ~~to~~ government aimed at to ~~fulfill~~ fulfil timely and short-term credit needs of the farmers of India.

4) Shallow Tube-Well Scheme and Samriddha Krishak Yojana:-

The Shallow Tube-Well (STW) Scheme of the State Agriculture Department has been launched in 1999-2000 under the Samriddha Krishak Yojana. This scheme was now being implemented with loans from NABARD. It offers pumps to interested farmers at only two-third cost of the total cost. During 1999-2000 the State govt. has been able to help in the installation of 30000 Shallow Tube-wells under Samriddha Krishak Yojana. Moreover, 7000 more such STW have also been sanctioned

(4)

and are made operational.

(5) National Agricultural Insurance Scheme (Rastriya Krishi Bima Yojana):-

The National Agricultural Insurance Scheme was introduced in 1999-2000. The main objective of the scheme is to protect the farmers against crop losses suffered on account of natural calamities such as drought, flood, hailstorm, Cyclone, diseases etc.

(6) Agricultural Policy, 2004:-

The Govt. of Assam has adopted an agricultural Policy for the 1st time in May, 2004. The new policy attempted to address some pressing concerns of the states farmers like market linkage, ~~but~~ lack of storage facilities and the presence of middle ~~men~~. The main target of the policy is to increase the productivity of agriculture and horticulture, enhancing the cropping intensity through better

(5)

irrigation and mechanised farming, developing the marketing and Processing infrastructure, diversifying Production.

26 rural godowns (with a total capacity of 15000 MT) have been constructed in low lying and flood prone areas. Under this policy, the State Govt. have ~~ph~~ planned to provide 2000 tractors at a highly subsidised rate to the farmers every year.

The Panchayat and Rural Development Department has decided to construct modern market complexes in all the districts and sub-divisional headquarters to enable Self-Help Groups to exhibit and ~~sale~~ sell their products.

Again the World Bank has sanctioned a loan worth Rs 901 crores to Assam for undertaking various programmes under the Assam Agricultural Policy. Competitive Project (AACP), 2004 - 2009.

(6)

7) Rastriya Krishi Vikash Yojana :-

Rastriya Krishi Vikash Yojana is a state plan scheme of additional Central Assistance launched in August 2007 as a part of the 11th Five Year Plan by the Govt. of India. It seeks to achieve 4% annual growth in agriculture through development of agriculture and allied sector.

8) Pradhan Mantri Fasal Bima

Yojana (PMFBY) :-

the PMFBY was launched by PM of India Narendra Modi on 13th February, 2016. The objectives of this scheme is to provide insurance and financial support to the farmers in the event of failure of any of the notified crop as a result of natural calamities to stabilise the income of the farmers, to encourage farmers to adopt innovative and modern ^{agricultural} practices.